

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยในเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Methodology) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 โดยอธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยรูปแบบความสัมพันธ์แบบสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model) แล้วสร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม นำผลการวิจัยที่ได้มาสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ได้รับผลโดยตรงจาก 1) การรับรู้บทบาท 2) การทำงานเป็นทีม 3) การมีส่วนร่วม 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ความพึงพอใจ และได้รับผลโดยตรงและโดยอ้อมจาก 1) บุคลิกภาพ และ 2) สมรรถนะส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม หลังการทดลอง ดีกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ในระยะที่ 1

1.1 ประชากร ได้แก่ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์จากสถานีตำรวจภูธรที่สังกัดตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 248 แห่ง ซึ่งแต่งตั้งเป็นชุดปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ 248 ชุด ๆ ละ 6 คน (ตำรวจภูธรภาค 4. 2555 : 18) รวมประชากรที่จะศึกษาได้ 1,364 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ตำรวจภูธรภาค 4 โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane. (1973 : 727) จำนวน 310 คน

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.3.1 ตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ คือ

- 1) ด้านบุคลิกภาพ
- 2) ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล

1.3.2 ตัวแปรต้นกลาง ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุและผล คือ

- 1) ด้านการรับรู้บทบาท
- 2) ด้านการทำงานเป็นทีม
- 3) ด้านการมีส่วนร่วม
- 4) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 5) ด้านความพึงพอใจ

1.3.3 ตัวแปรตาม ซึ่งเป็นผลลัพธ์ คือประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับใช้และพัฒนาเครื่องมือมาจากแบบสอบถามที่มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาไว้แล้ว

เพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ซึ่งแบบสอบถามได้แบ่งเป็น 7 ด้านตามตัวแปรต่างๆ คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล ด้านการรับรู้บทบาท ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และด้านความพึงพอใจ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อในรูปแบบรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทดสอบสมมติฐานเชิงทฤษฎีชั่วคราวที่สร้างขึ้นก่อนการวิจัย

3.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) (Joreskog, and Sorbom, 1998 : 70) เพื่อวิเคราะห์ และอธิบายอิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) ของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม จำนวน 20 คน ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อใช้เป็นร่างในการพิจารณา

3. การรวบรวมข้อมูล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) และการระดมสมอง (Brain Storming) และพิจารณากิจกรรมที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

ระยะที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

1. กลุ่มทดลอง ได้แก่ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีตำรวจภูธรน้ำโสม จำนวน 10 คน และประชาชนหมู่บ้านหนองแวง อำเภอป่าโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 50 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ได้จากการวิจัยระยะที่ 2

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับใช้และพัฒนาเครื่องมือมาจากแบบสอบถามที่มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาไว้แล้ว

4. วิธีดำเนินการวิจัย ใช้รูปแบบการพัฒนาที่สร้างขึ้นในระยะที่ 2 ทดลองใช้กับกลุ่มทดลองประมาณ 3 เดือน และเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองก่อนทดลอง Pretest

ระยะที่ 2 ขณะทดลอง การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม การสังเกต และแบบบันทึก

ระยะที่ 3 หลังการทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองหลังทดลอง Posttest

5. การประเมินผล นำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้กับกลุ่มทดลองเป็นเวลา 3 เดือน ประเมินผลโดยเปรียบเทียบผลการทดลอง ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Wilcoxon Signed Rank Test โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามการทดสอบสมมติฐานด้วยการการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) ด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจาก มากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้าน

บุคลิกภาพ (0.50) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (0.44) ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล (0.41) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม (0.36) และ ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท (0.31)

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ได้กิจกรรมในการพัฒนา 10 กิจกรรม คือ

- 2.1 ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม แต่งกายดี และกิจกรรม วิเคราะห์
- 2.2 ด้านการมีส่วนร่วม จำนวน 1 กิจกรรม คือ กิจกรรม ผสมคำ ผสมคน
- 2.3 ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล จำนวน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม กู้ระเบิด และกิจกรรม ส่งไปสวรรค์
- 2.4 ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม การทำงานร่วมกันเป็นทีม และกิจกรรม การเรียนรู้พัฒนาบุคคล และทีม
- 2.5 ด้านการรับรู้บทบาท จำนวน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรม บทบาทและหน้าที่ และกิจกรรม การแสดงบทบาทสมมติ
- 2.6 กิจกรรมที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอเพิ่มเติม จำนวน 1 กิจกรรม คือ กิจกรรม พี่เลี้ยง

3. ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม พบว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ในกลุ่มทดลองแล้วดีกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ประกอบด้วย 7 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ 2) ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล 3) ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท 4) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม 6) ปัจจัยด้านแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ และ 7) ปัจจัยด้านความพึงพอใจ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

การวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ระหว่างตัวแปรอิสระโดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05) พบว่ามี 5 ปัจจัยได้แก่ 1) ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ 2) ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล 3) ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท 4) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม 5) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในส่วนปัจจัยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และปัจจัยด้านความพึงพอใจ ที่แสดงถึงการไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม คงเป็นเพราะว่าตำรวจทุกคนมีความพร้อมที่จะเข้าสู่การเป็นตำรวจชุมชนสัมพันธ์อยู่แล้ว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 โดยการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) (Joreskog, and Sorbom, 1998 : 70) เพื่อวิเคราะห์ และอธิบายอิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) ของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05) มี 5 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมเท่ากับ 0.50 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมเท่ากับ 0.44 ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมเท่ากับ 0.41 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมเท่ากับ 0.36 และ ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวมเท่ากับ 0.3 ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย มาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดาวรรณ หอมหวาน (2552 : ก) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพตำรวจที่พึงประสงค์ของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ตำรวจมีปัญหาด้านความรู้ เจตคติ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพและโอกาสการได้พัฒนาน้อย ทั้งบุคลิกภาพภายนอก ด้านความพร้อมของร่างกาย ด้านกริยาท่าทาง ด้านการเจรจา ด้านการแต่งกาย และการพัฒนาบุคลิกภาพภายในด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาวิชาชีพ ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านการปฏิสัมพันธ์ในสังคมในขณะที่มีความต้องการให้เข้ากับกระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอก และบุคลิกภาพภายในมาก สำหรับผลการศึกษาจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าตำรวจมีข้อจำกัดและปัญหาที่มาจากลักษณะส่วนบุคคล การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น

ตำรวจ มุ่งคัดเลือกคนที่มีความรู้ทางวิชาการมากกว่าการคัดเลือกคนดีและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ข้อจำกัดและปัญหาในการพัฒนาบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงประสงค์ของชุมชน

ทฤษฎีบุคลิกภาพจัดไว้เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านร่างกาย เช่น ความสูง ค้ำ อ้วน ผอม ค้ำ ขาว
2. ด้านจิตใจ ได้แก่ อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ความคิดเห็น
3. ด้านการเรียนรู้ ได้แก่ ประสบการณ์ ความคิดความเข้าใจ

ความแตกต่างทั้งสามด้านนี้ เมื่อนำมาประกอบรวมกันในการทำนายพฤติกรรมของแต่ละคน โดยมีบุคลิกภาพของผู้นั้นเป็นหลัก สามารถให้เป็นส่วนชี้แนะหรือคาดเดาแนวโน้มของการกระทำแต่ละครั้งได้

1.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม สอดคล้องกับ ทศนีย์พร ประภัสสร (2550 : ข) ได้วิจัยเรื่องโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา พบว่าชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ทุกขั้นตอนในรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ สถานภาพ และความพร้อมของผู้เข้าไปมีส่วนร่วม ได้แก่ ขั้นตอนการศึกษาชุมชน ขั้นตอนการจัดทำร่างหลักสูตร ขั้นตอนการทดลองใช้หลักสูตร และขั้นตอนการคืนความรู้สู่ชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่า กระบวนการจัดทำหลักสูตร ของชุมชนสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนได้ เนื่องจากหลักสูตรท้องถิ่นมีเนื้อหาการฝึกอาชีพด้านการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้กับเยาวชนเพื่อขายเป็นของที่ระลึก

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Lewin. (1987) ได้ทำการวิจัยหลายเรื่องที่ทำให้ผลการวิจัยออกมาดีหลังจากที่ให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่าง พบว่าสามารถทำให้มีทัศนคติและพฤติกรรมได้เพราะการที่บุคคลใดได้เข้ากลุ่มอภิปรายถกเถียงออกแรงความคิดเห็นในกลุ่มเดียวกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถือว่า บุคคลได้ทำการลงทุนลงแรง ทัศนคติของกลุ่มจะผลักดันให้บุคคลเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเองด้วยการมีส่วนร่วม โดยได้แสดงออกให้คนอื่นเห็นจะมีผลต่อการย้ำในเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากกว่าการมีส่วนร่วมที่มีได้แสดงออก คือ นั่งฟังเฉย ๆ

ผู้วิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

1.3 ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล

สมรรถนะส่วนบุคคล ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณพร ทัพทวี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแบบสมรรถนะของตำรวจ 191 กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจปฏิบัติพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะหลักของตำรวจ 191 ประกอบด้วย 12 ด้าน ได้แก่ อุดมการณ์ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบคำสั่ง ความรู้ความสามารถด้านยุทธวิธีตำรวจ จรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ จิตสำนึกความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร ความรอบครอบ ความกระตือรือร้น และภาวะผู้นำ 2) แผนพัฒนาบุคลากรด้านสมรรถนะหลัก จำนวน 6 หลักสูตร 3) ตัวแบบสมรรถนะตำรวจ 191 ประกอบด้วย 8 ปัจจัยคือ ยุทธศาสตร์การปฏิบัติงาน ตำรวจสมรรถนะ การสนับสนุนของผู้บริหาร แผนพัฒนาบุคลากร การจัดการความรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ การฝึกอบรม และการประเมินสมรรถนะ

1.4 ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณฤดี เชาวศรีฤดี (2544 : ก) พบว่า ความสามารถในการทำงานความยืดหยุ่นของทีม ความหลากหลายในบทบาท และบุคลิกภาพควบคุมต้น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพทีมการพยาบาล โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.72, 0.77, 0.78, 0.33 ตามลำดับ และเป็นตัวแปรทำนายประสิทธิภาพทีมการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพทีมการพยาบาล

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม นอกจากนี้จะมีคุณลักษณะตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ควรจะมีองค์ประกอบในการทำงาน ดังนี้

1. บทบาทที่สมดุล (Balanced Roles) คือ การผสมผสานความแตกต่างของความสามารถ โดยใช้ความแตกต่างของบุคลิกภาพและวิธีการที่หลากหลายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ต้องอาศัยความกลมกลืนและบทบาทสมดุลของสมาชิกในทีมงาน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนตรงกัน (Clear Objective and Agree Goals)

การบริหารงานที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติจะส่งผลให้บุคลากรเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีความรู้สึกในความเป็นเจ้าของ เกิดความภาคภูมิใจในงานที่ได้กระทำ มีความขยันขันแข็ง กระตือรือร้นที่จะคิดสร้างสรรค์งานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทำให้การทำงานเกิดมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

3. การเปิดเผยต่อกันและการเผชิญหน้าเพื่อแก้ปัญหา (Openness and Confrontation) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกในทีมงานจะต้องสามารถแสดงทัศนวิจารณ์ให้ความคิดเห็นเสนอแนะข้อแตกต่างโดยปราศจากความกลัว

4. การสนับสนุนและการไว้วางใจต่อกัน (Support and Trust) การสนับสนุนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สมาชิกในทีมงานมีความต้องการ ฉะนั้นบทบาทของผู้นำหรือผู้บริหาร จึงควรให้การส่งเสริมสนับสนุนสมาชิกในองค์กรของตน เช่น สนับสนุนโดยการฟัง การยกย่องชมเชย การแสดงความซาบซึ้ง การส่งเสริม การแสดงความห่วงใยในปัญหาและประเด็นต่าง ๆ ของงาน

5. ความร่วมมือและการใช้ความขัดแย้งสร้างสรรค์ (Co – operation and Conflict) ในการบริหารงานในองค์กร ให้ได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมายได้คนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ในการดำเนินงาน แต่เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่ว่าจะเป็นทัศนคติ ความเชื่อ ความนิยม ความรู้ความสามารถในการทำงานหรือเป้าหมายในการทำงานที่ต่างกันเหล่านี้มีส่วนทำให้เกิดความขัดแย้งในการทำงาน ได้ทั้งสิ้น ผู้บริหารทุกระดับจึงจำเป็นต้องเผชิญหน้ากับปัญหาความขัดแย้งในการทำงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งให้เป็นไปในลักษณะสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ กับหน่วยงานด้วย

6. กระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (Sound Procedures) พฤติกรรมการทำงานของแต่ละคนมีความแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์เดิม ทักษะในการทำงานและทัศนคติส่วนบุคคล ดังนั้น จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องสร้างและพัฒนาการทำงานเป็นทีมอยู่เสมอ เพื่อให้แต่ละคนเห็นความสำคัญของงานและผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความสำคัญของบุคคลหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคลบรรยากาศในการทำงาน สภาพแวดล้อม และการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน สิ่งเหล่านี้มีส่วนเสริมการทำงานเป็นทีมทั้งสิ้น

7. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม (Appropriate Leadership) พฤติกรรมผู้นำที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับความต้องการทักษะความชำนาญของผู้ร่วมงาน ลักษณะงานและข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมขององค์กรนั้น ๆ ซึ่งไม่สามารถกำหนดออกเป็นรูปแบบรายละเอียดของผู้นำได้ว่าควรเป็นแบบใด จึงจะเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับผู้ร่วมงาน หากผู้นำได้ยึดมั่นในพฤติกรรม การบริหารที่ตายตัว ความมีประสิทธิภาพจะสิ้น ไหลเปลี่ยนไปมา ภาวะผู้นำที่เหมาะสมจะต้องทำให้สอดคล้องเข้ากับสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อให้เป็นไปในทางที่จะช่วยสนับสนุนให้งานบรรลุเป้าหมาย

8. การทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ(Regular Review) การทบทวนการบริหารงานในทีมอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของทีมงาน ช่วยให้ทีมงานได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น

9. การพัฒนา (Individual Development) การให้สมาชิกในทีมมีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้นั้น จะต้องเริ่มที่การพัฒนาบุคลากรหรือพัฒนาสมาชิกภาพของบุคคลในทีมงาน โดยการฝึกอบรม การให้การศึกษา การพัฒนาเป็นกลุ่ม เพราะถือว่าบุคคลแต่ละคนมีส่วนช่วยให้องค์การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยตนเอง

10. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (Sound Inter – group relation) กลุ่มทำงานใดมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในลักษณะสนิทสนม พฤติกรรมของกลุ่มหรือทีมจะเป็นไปในทางที่ดี สมาชิกของทีมต่างก็จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน และทุกคนก็จะทุ่มเทความสำคัญ เวลาทำงานให้กับกลุ่มหรือทีมงานมากขึ้น

11. การสื่อสารที่ดี (Good Communications) พื้นฐานที่สำคัญของการบริหารงานนั้นขึ้นอยู่กับสื่อสารที่ดี อันจะมีผลให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือและการประสานงานที่ดีด้วยแผนงานต่าง ๆ จะได้รับการปฏิบัติมากขึ้นเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติการสื่อสาร จึงเป็นวิธีการเดียวที่สามารถกระตุ้นให้เขาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

1.5 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

การรับรู้บทบาท ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม สอดคล้องกับ ยศวรรณ พิพัฒน์ศิริผล (2547 : ก) ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุพหุระดับของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยระดับ บุคคล ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้บทบาทเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอดคล้องกับการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่บุคลากรทางการศึกษา พบว่า ความขัดแย้งในบทบาทเป็นตัวแปรทำนายความพึงพอใจด้านการสูญเสียสัมพันธภาพส่วนบุคคล และด้านความไม่สมหวังในผลสำเร็จของงานและความเหนื่อยหน่าย (Burnout)

ผู้วิจัยเห็นว่า การรับรู้บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่าง ๆ นั้นเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งและมีความจำเป็นที่จะต้องมีการที่บุคคลแต่ละคนดำรงตำแหน่งใดก็ตามต้องมีความรับผิดชอบของตนในฐานะที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ๆ ด้วย และการที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเองนั้น จะเป็นทางช่วยให้บุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมตามที่ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นคาดหวังไว้ ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนมีความ

เข้มแข็งและเกิดการพัฒนายที่ยั่งยืน ซึ่งสามารถแบ่งกระบวนการแสดงบทบาทของประชาชน ได้ 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นระยะของการคาดหมายในบทบาท เมื่อคนเราเริ่มมีบทบาทในชุมชน ก็จะมีการได้ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสามารถคาดหมายถึงบทบาทที่ต้องแสดงออกในชุมชน

ระยะที่ 2 เป็นระยะที่เป็นทางการ คนที่เข้ามาถูกกำหนดบทบาทที่จะต้องแสดง โดยอาจกำหนดออกมาเป็นวัตถุประสงค์ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน กฎ ข้อบังคับ และเขา จะต้องแสดงบทบาทไปตามที่กำหนดเพื่อแลกกับผลตอบแทนซึ่งอาจจะเป็นผลตอบแทน ทางด้านตัวเงิน หรือ ทางด้านการได้รับการยอมรับในชุมชนและสังคม

ระยะที่ 3 เป็นระยะของการเรียนรู้ในบทบาท เมื่อคนที่เข้ามาเริ่มปฏิบัติงาน เขาก็จะเริ่มมีการเรียนรู้ในบทบาทที่เขาได้แสดงออกอย่างเป็นทางการ และในขณะที่เดียวกัน เนื่องจากการทำงาน ต้องมีความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ ความคาดหมายของผู้ร่วมงานที่ไม่เป็นทางการที่มีต่อบทบาทของเขาก็มีส่วนสำคัญ เขาต้องพยายามที่จะปรับบทบาทของเขา ให้สอดคล้องกับความคาดหมายที่เป็นทางการ จากชุมชนและความคาดหมายที่ไม่เป็นทางการจากผู้ร่วมงาน

ระยะที่ 4 ระยะของการคงอยู่หรือออกไป โดยอาศัยการเรียนรู้ จากบทบาทที่ผ่านมา ในระยะที่ 3 เขาจะคงอยู่ต่อเมื่อบทบาทที่เขาแสดงอยู่สอดคล้องหรือเป็นไปตามความคาดหมายของชุมชน และตามความคาดหมายที่ไม่ เป็นทางการของผู้ร่วมงาน ถ้าหากบทบาทที่เขาแสดงอยู่ไม่สอดคล้องหรือไม่เป็นไปตาม ความคาดหมายของชุมชน หรือตามความคาดหมายที่ไม่เป็นทางการของผู้ร่วมงานอันใดอันหนึ่งแล้ว ก็จะมีรู้สึกเกิดความขัดแย้งในบทบาท หรือความไม่ชัดเจนในบทบาทขึ้น หากไม่สามารถแก้ไข ก็จะเกิดความเบื่อหน่าย ความไม่พึงพอใจ และต้องออกไปในที่สุด

2. ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม พบว่าหลังจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคมแล้ว ทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มทดลองดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ

สติต วงศ์สวรรค์ (2544 : 30) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นผลมาจากอิทธิพลของ พันธุกรรม (Heredity) ที่ได้รับมาจากบรรพบุรุษและสิ่งแวดล้อม (Environment) ที่อยู่รอบ ๆ ตัว รวมทั้งการเลี้ยงดู (Socialization) บรรยากาศของครอบครัวที่เจริญเติบโตขึ้นมา พันธุกรรมมีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโตและรูปร่างลักษณะ หน้าตา ผิวพรรณ สีของนัยน์ตา สีผม กำหนดให้คล้ายกับ บิดาหรือมารดาแล้วแต่ว่าลักษณะของบิดาหรือมารดาใครจะเด่น (Dominant) กว่ากัน ส่วน สิ่งแวดล้อม หมายถึงสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มาเกี่ยวข้องกับบุคคล อาจจะเป็นรูป รส กลิ่น เสียง แสง สี สิ่งแวดล้อมที่มีบทบาทมาก เช่น อาหาร อากาศ สถานที่อยู่ รวมทั้ง การอบรมสั่งสอนทางสังคม หรือ การอบรมเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อคนเรามาตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์มารดา ดังนั้นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ คือ พันธุกรรม (Heredity) และสิ่งแวดล้อม (Environment)

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาบุคลิกภาพของตำรวจชุมชน สัมพันธ์ ที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น การแต่งกาย การพูดจา การวางตัวที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ต่าง ๆ
2. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีการวางแผนการ ปฏิบัติงานอย่างมีระบบ
3. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีการมองอนาคตในการพัฒนา มีวิสัยทัศน์ในการ ปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

2.2 ปัจจัยด้านสมรรถนะส่วนบุคคล

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะส่วนบุคคลของ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. เกิดความสามารถในการดูแลตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้
2. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีการวางแผนการ ปฏิบัติงานอย่างมีระบบ
3. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีความมั่นใจ ในการกระทำที่เป็นผลอันพึงประสงค์ของ กิจกรรม

2.3 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

ธงชัย สันติวงษ์ (2542 : 92-93) บทบาทหน้าที่ตามตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งได้ถูก คาดหวังจากสังคมรอบด้าน เช่น จากผู้อยู่ในตำแหน่งอื่น ๆ รอบตัว (ผู้ร่วมงาน) รวมทั้งตัวเราเอง ด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดจากกระบวนการซึ่งเรียกว่า “กระบวนการทางสังคม” (Socialization) ถ้าความ

คาดหวังจากทุกฝ่ายไม่ตรงกัน และผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในบทบาทไม่สามารถปรับให้มีความพอดี จะเกิดปัญหาต่อต้านขัดแย้งในบทบาทหรือความล้มเหลวในบทบาทได้ และผลที่ตามมาคือ ความล้มเหลวของงาน ดังนั้น การแสดงบทบาทของบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่จะเป็นไปได้ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างและที่สำคัญ ได้แก่

1. ความเข้าใจในบทบาทที่ตนต้องแสดงหรือปฏิบัติ
2. ประสบการณ์ของผู้ที่แสดงบทบาท
3. นุคลิกภาพของผู้ที่แสดงบทบาทนั้นตามคำจำกัดความของ “บทบาท” จากการศึกษา

สังเกตการณ์หลังการทดลอง ใช้รูปแบบการพัฒนาการรับรู้บทบาทของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

3.1 เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงพฤติกรรมในการทำงาน

3.2 ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพราะเข้าใจ

ในบทบาทหน้าที่ของตน

3.3 การปฏิบัติงานมีความผิดพลาดน้อยลง เพราะตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบของแต่ละคน

3.4 ประสิทธิภาพขององค์กรเพิ่มขึ้น เพราะตำรวจชุมชนสัมพันธ์ รับรู้ในบทบาท และแยกปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

2.4 การพัฒนาการทำงานเป็นทีม

ณัฐพันธ์ เจริญนันท์ และคณะ (2545 : 43-44) กล่าวว่า การสร้างทีมงานมีความมุ่งหมายสำคัญที่พัฒนาการทำงานของบุคคลและกลุ่มให้ศักยภาพสูง ซึ่งจะสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานและการแข่งขันขององค์กร โดยแต่ละทีมจะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ สมาชิกต่างร่วมแรงร่วมใจกันแก้ไขปัญหาและทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะช่วยพัฒนาตนเองและองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด โดยที่เราอาจจะสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมจะมีประโยชน์ต่อองค์กรใน 4 ด้าน ดังนี้

1. สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิก เพราะการทำงานเป็นทีมจะช่วยสร้างความไว้วางใจ ช่วยเหลือกันและบรรยายการทำงานที่ดี ทำให้สมาชิกรู้สึกสบายใจ พอใจ และเพลิดเพลินกับการทำงาน ก่อให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำงานและช่วยทำให้เกิดผลงานที่คุณภาพและประสิทธิภาพ ทำให้เป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสมาชิกในทีมจะมีความสามัคคีพร้อมเพรียงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งทางด้านกำลังความคิด กำลังกายและกำลังใจ

โดยสมาชิกสามารถร่วมมือกัน หรือผึกกำลังให้เป็นหนึ่งเดียวในการร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ อย่างราบรื่น

2. สร้างความมั่นคงในอาชีพ เนื่องจากทีมงานสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเพิ่มผลผลิตทำให้องค์กรมีรายได้และกำไรสูงขึ้น สามารถเติบโตได้อย่างมั่นคง ซึ่งจะช่วยให้อาชีพของทีมงานมีความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ นอกจากนี้องค์กรต่าง ๆ มักจะปรับระบบประเมินผลและให้ผลตอบแทนที่จูงใจแก่ทีมทำให้สมาชิกในทีมที่ประสบความสำเร็จมีความก้าวหน้าทั้งด้านการงาน รายได้และอาชีพที่มั่นคง

3. สร้างความสัมพันธ์ในงาน สมาชิกในทีมงานจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยระดมกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิด ตลอดจนความรู้ ทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ของสมาชิกเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์และความผูกพันในฐานะสมาชิกของทีมหรือที่เรียกว่า “One For All, All For One” ทำให้บุคคล ทีมและงานมีความผูกพันใกล้ชิดกันและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

4. เพิ่มพูนการยอมรับนับถือระหว่างตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เนื่องจากทีมงานจะต้องกำหนดและจัดสรรตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิก เช่น หัวหน้าทีม นักวิเคราะห์ผู้ประสานงานของทีม และสมาชิกอื่น ๆ โดยสมาชิกที่ร่วมทีมจะรับรู้ ยอมรับและมีความเข้าใจต่อกันว่าเขาจะต้องแสดงบทบาท (Roles) อย่างไร และในช่วงเวลาใดให้เหมาะสมและส่งเสริมการทำงานของสมาชิกอื่น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของทีมงาน และเอกภาพของกลุ่ม

จากการสังเกตการณ์หลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีม

2. มีการแบ่งงานกันทำอย่างยุติธรรม แบ่งปันความคิดเห็นและความรู้สึกร่วมกันอย่างเปิดเผย

3. มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการร่วมกันทำงานตามกำลังความสามารถของแต่ละคน

4. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ให้คำปรึกษาแนะนำและปฏิบัติตาม

5. มีการร่วมมือประสานงานในหน้าที่และแก้ไขปัญหาอุปสรรคร่วมกัน

2.5 การพัฒนาการมีส่วนร่วม

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคนอื่น ๆ (2548: 152-153) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนามี 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านกลไกของรัฐ โดยรัฐต้อง
 - 1.1 กำหนดนโยบาย
 - 1.2 สนับสนุนกิจกรรม
 - 1.3 การสร้างช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม
 - 1.4 การติดตามประเมินผล
2. ปัจจัยด้านประชาชน โดยประชาชนในชุมชนจะต้อง
 - 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์
 - 2.2 เป็นฝ่ายตัดสินใจ ริเริ่มกิจกรรมและรับผลประโยชน์
 - 2.3 เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม หรือเป็นผู้นำ
 - 2.4 มีการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ผู้นำท้องถิ่น
 - 2.5 ได้รับการฝึกอบรม การศึกษาดูงานและรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
3. ปัจจัยด้านนักพัฒนา โดยนักพัฒนาต้อง
 - 3.1 ศึกษาชุมชน
 - 3.2 มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของกระบวนการมีส่วนร่วม
 - 3.3 ค้นหาผู้นำที่มีศักยภาพ
 - 3.4 รวมกลุ่มชาวบ้านเพื่อหาหนทางแก้ไขปัญหา
 - 3.5 เป็นผู้สนับสนุนในทุก ๆ ด้าน
 - 3.6 มีความจริงใจและมีความผูกพันกับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือศรัทธา
 - 3.7 ดำเนินงานพัฒนาที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
4. ปัจจัยจูงใจ
 - 4.1 การได้รับผลประโยชน์จากการได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา
 - 4.2 โครงการพัฒนาต้องตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

จากการสังเกตการณ์ดังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาร่วมกันของประชาชนที่เป็นกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยมีข้อสังเกต ดังนี้

1. เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วม มีการแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ ในที่ประชุม
2. เกิดพฤติกรรมการเป็นเจ้าขององค์รวมกัน มีการดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้เสมอ
3. เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เคยพึ่งพิง ไปสู่การพึ่งพาตนเอง และไปสู่การพึ่งพาซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การดำเนินการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ควรจะนำกิจกรรมในการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล ด้านการรับรู้บทบาท ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีส่วนร่วม เข้ามาเป็นกิจกรรมในการดำเนินการพัฒนาตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีประสิทธิภาพ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในการสร้างหลักสูตรอบรมตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม โดยการนำตัวแปรที่ได้จากการศึกษา ได้แก่ การมีบุคลิกภาพที่ดี การมีสมรรถนะส่วนบุคคล มีการรับรู้บทบาท มีการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในชุมชน ไปพัฒนาเป็นหลักสูตรให้มีมาตรฐาน สามารถนำไปใช้ได้หลายพื้นที่ในระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศต่อไป

2.2 ในการวิจัยการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อยู่ในเขตตำรวจภูธรภาค 4 เป็นเขตที่ผู้วิจัยสามารถดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลได้สะดวก เนื่องจากมีข้อจำกัดด้วยระยะเวลาและงบประมาณในการวิจัย ดังนั้นการอ้างอิงไปสู่ประชากรอื่นทั่วประเทศอาจมีข้อจำกัด ควรมีการทำวิจัยอีกในหลายๆ พื้นที่ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการวิจัยในครั้งนี้